

Informace ze zdravotnictví Libereckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Liberec
5.6.2006

1

Potraty v Libereckém kraji v roce 2005

Abortions in the Liberecký Region in 2005

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o potratech v Libereckém kraji v roce 2005 obsahuje údaje o ženách s českou státní příslušností majících v kraji trvalé bydliště a cizinky s pobytem nad 90 dnů, které podstoupily potrat. Údaje jsou členěny podle druhu potratu, území a věku ženy. Informace je doplněna grafy se statistickými údaji v časových řadách.

Summary

Information from regional health services on abortions in the Liberecký region in 2005 contains data on Czech citizens with permanent residence in the region and on foreigners with a stay over 90 days who have undergone abortions. The data are presented by abortion category, district and by woman's age. The information is supplemented by charts showing statistical data in time series.

Předkládaný materiál má za cíl popsat počet a strukturu potratů, které prodělaly ženy s bydlištěm v Libereckém kraji v roce 2005.

Od roku 2001 v sobě definice obyvatel ČR zahrnuje i cizince s tzv. dlouhodobým pobytem (tj. s pobytem na základě víza nad 90 dnů, podle zákona č. 326/1999 Sb.) a cizince s azylem na území ČR. Také údaje týkající se procesu potratovosti v sobě zahrnují od roku 2001 i potraty cizinek. K této změně ve vymezení obyvatelstva ČR a počtu potratů je nutno při porovnávání minulého a současného populačního vývoje přihlížet.

V roce 2005 bylo u žen z Libereckého kraje zaznamenáno 2 030 potratů, z toho bylo 1 323 umělých přerušení těhotenství (UPT). Počet potratů v Libereckém kraji stejně jako v celé České republice dlouhodobě klesá, i když tento pokles již není tak prudký jako na začátku devadesátých let dvacátého století. Z celkového počtu potratů tvořily cizinky s bydlištěm v Libereckém kraji 5,5 % (111 případů).

Struktura potratů podle druhu se oproti roku 2000 mírně pozměnila. Největší podíl stále představují umělá přerušení těhotenství - v roce 2005 tvořily dvě třetiny všech potratů. Oproti roku 2000 se ale tento podíl snížil (v roce 2000 dosahoval 75 %) na úkor samovolných potratů, jejichž podíl za posledních 6 let vzrostl z jedné pětiny na 30 %. Podíl mimoděložních a ostatních potratů zůstává dlouhodobě na stejné úrovni (4 %).

Při srovnání s Českou republikou je v Libereckém kraji míra umělé potratovosti dlouhodobě nadprůměrná. Na tisíc žen fertilního věku (15-49 let) připadlo v roce 2005 v Libereckém kraji 12,52 umělých přerušení těhotenství, v České republice to bylo 10,50 UPT. Z pohledu okresů Libereckého kraje jsou počty UPT na 1 000 žen fertilního

věku značně nadprůměrné v okrese Jablonec nad Nisou, naopak dlouhodobě podprůměrné v okrese Semily, a to i v porovnání s celou ČR.

Z analýzy umělých přerušeni těhotenství podle věku žen vyplývá, že od roku 2000 došlo k poklesu měr potratovosti ve všech věkových skupinách. V posledních letech docházelo k přesunu nejvyšší míry potratovosti z mladších věkových skupin (20-29 let) ke starším (30-34). V roce 2005 však k potvrzení tohoto trendu nedošlo. Zatímco mezi ženami staršími třiceti let potratovost výrazně klesla, mezi ženami ve věkové skupině 20-24 let vzrostla.

Velkou zásluhu na snižování potratovosti mělo jistě rozšíření moderních forem antikoncepce, jejichž využití je zejména mezi mladými ženami stále častější. Každoročně se procento žen užívajících antikoncepci (hormonální a nitroděložní) zvyšuje, v Libereckém kraji ji roce 2005 užívalo již 49 % žen a v rámci celé České republiky byla padesátí procentní hranice překročena od roku 2004.

Negativním rysem jsou opakované potraty. Ty tvořily u žen z našeho kraje v roce 2005 téměř 46 % všech interrupcí a 9,3 % žen uvedlo v anamnéze 3 a více umělých přerušeni těhotenství (viz Tab. č. 1). Je třeba říci, že 5 % žen užívalo před potratem (UPT) hormonální nebo nitroděložní antikoncepci.

Tab. č. 1

	Počet dosavadních umělých přerušeni těhotenství (UPT) ženy absolvující UPT				
	žádné	1	2	3 a více	celkem
počet UPT	716	347	137	123	1 323
v %	54,1	26,2	10,4	9,3	100,0

Tab. č. 2

	Počet dosavadních porodů ženy absolvující UPT				
	žádné	1	2	3 a více	celkem
počet UPT	324	371	442	186	1 323
v %	24,5	28,0	33,4	14,1	100,0

Největší skupinu žen, které absolvovaly UPT tvořily ženy po dvou porodech, čtvrtinu představovaly ženy bez porodu (viz Tab. č. 2).

Typickou ženou podstupující umělé přerušeni těhotenství byla buď mladá (v průměru 21 let), svobodná a dosud bezdětná žena (22 % všech UPT), nebo vdaná žena ve věku 33 let, která již dvakrát rodila (21 % všech UPT).

Přes 7 % případů umělých přerušeni těhotenství bylo provedeno ve zdravotnickém zařízení mimo Liberecký kraj, zejména v Praze (2,95 %) a Ústeckém kraji (2,42 %).

Zpracoval:

ÚZIS ČR, Liberecký krajský odbor

Voroněžská 144, 460 01 Liberec 1

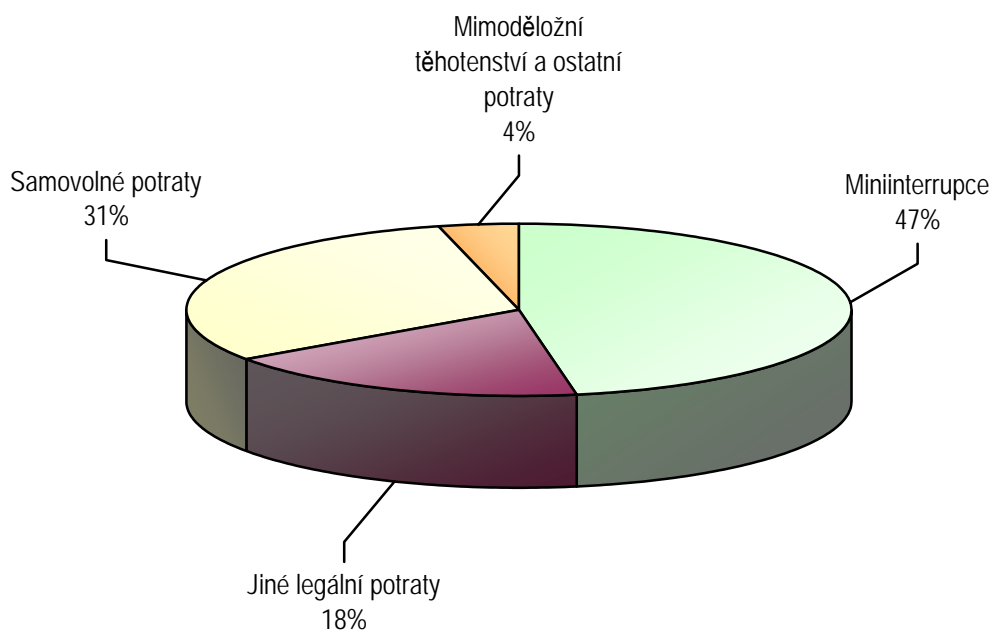
tel.: 485 217 212

e-mail: hubenakova@uzis.cz, <http://www.uzis.cz>

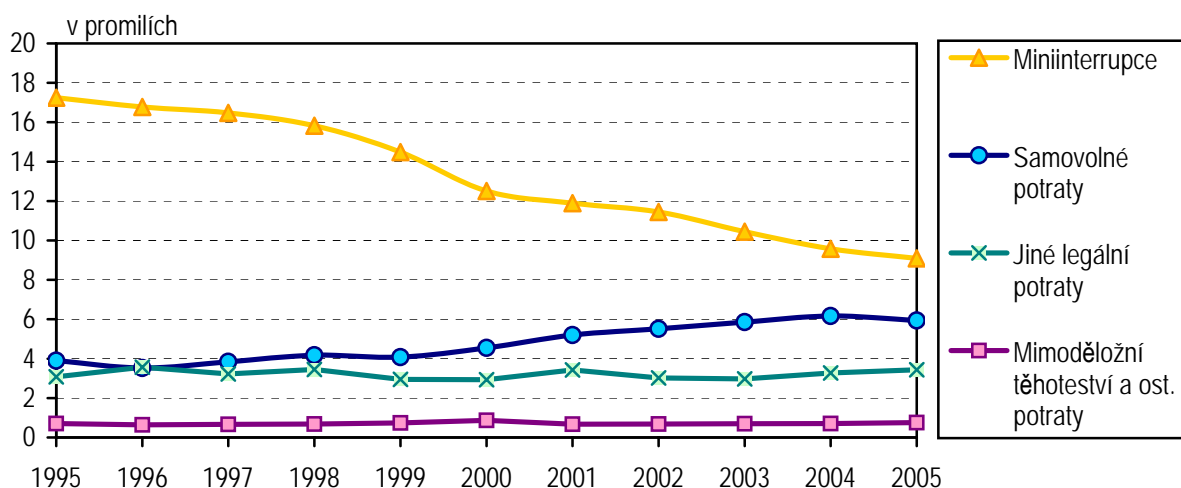
Potraty podle jejich druhu a okresu bydliště ženy v roce 2005

Území, okres	Samovolné potraty	Umělá přerušeni těhotenství				Mimo-děložní těhotenství	Ostatní potraty	Potraty celkem
		mini-interrupce	jiné legální	celkem UPT	z toho ze zdrav. důvodů			
absolutně								
Česká Lípa	169	224	147	371	50	12	-	552
Jablonec nad Nisou	141	249	75	324	70	16	-	481
Liberec	223	383	106	489	87	39	-	751
Semily	94	104	35	139	19	13	-	246
Liberecký kraj	627	960	363	1 323	226	80	-	2 030
ČR	12 245	20 519	5 934	26 453	4 678	1 324	1	40 023
na 1 000 žen fertilního věku (15-49) v daném území								
Česká Lípa	6,17	8,18	5,37	13,55	1,83	0,44	-	20,17
Jablonec nad Nisou	6,52	11,51	3,47	14,98	3,24	0,74	-	22,23
Liberec	5,75	9,88	2,73	12,61	2,24	1,01	-	19,37
Semily	5,26	5,83	1,96	7,79	1,06	0,73	-	13,78
Liberecký kraj	5,94	9,09	3,44	12,52	2,14	0,76	-	19,22
ČR	4,86	8,14	2,36	10,50	1,86	0,53	0,00	15,89

Struktura potratů podle druhu v roce 2005

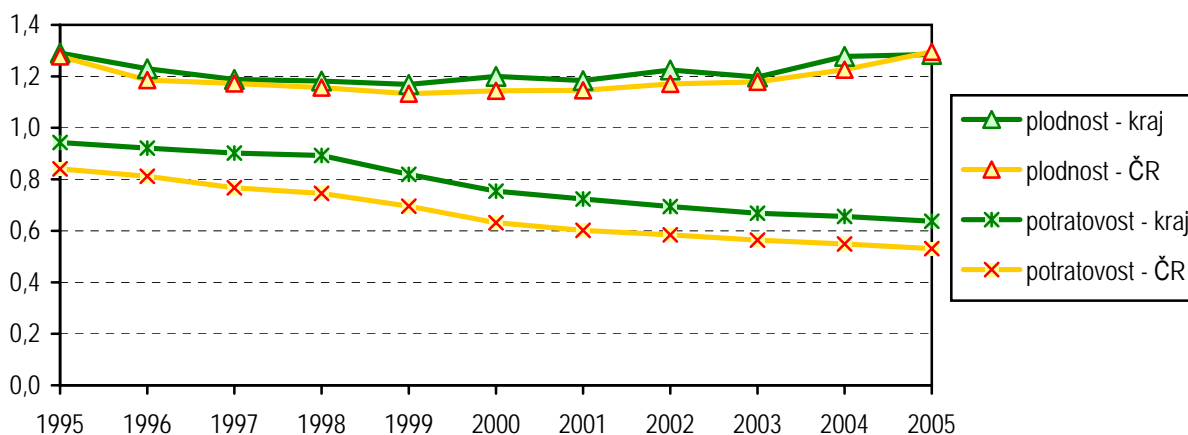

Vývoj potratovosti *) v letech 1995-2005

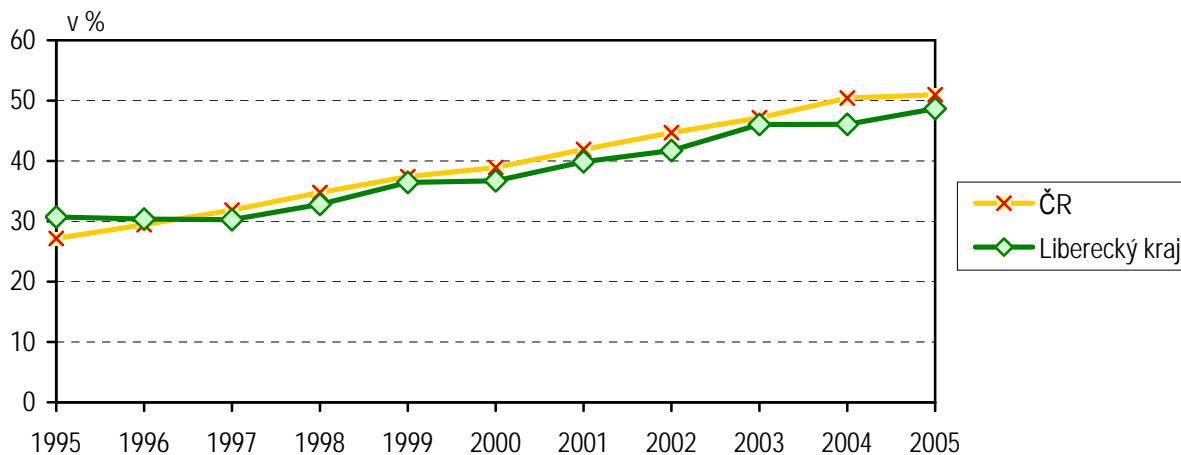
*) Počet potratů na 1 000 žen fertilního věku (15-49 let) v příslušném roce

Vývoj úhrnné *) plodnosti a potratovosti v letech 1995-2005

*) Počet porodů (resp. potratů), který připadá na jednu ženu v průběhu jejího reprodukčního období

Vývoj podílu žen fertilního věku užívajících antikoncepci*) v letech 1995-2005

*) Hormonální a nitroděložní

Potratovost *) podle věku ženy v roce 2005

Věkové skupiny	Samovolné potraty	Umělá přerušení těhotenství				Mimo-děložní těhotenství	Ostatní potraty	Potraty celkem
		mini-interrupce	jiné legální	celkem UPT	z toho ze zdrav. důvodů			
15-19	1,96	6,16	2,90	9,06	0,43	0,14	-	11,16
20-24	6,35	11,24	6,14	17,38	1,12	0,70	-	24,44
25-29	10,73	13,39	5,31	18,70	2,21	1,16	-	30,59
30-34	9,95	14,36	4,02	18,38	2,85	1,90	-	30,23
35-39	6,69	10,10	2,70	12,81	1,14	0,71	-	20,21
40-44	3,00	4,83	2,12	6,96	6,59	0,15	-	10,10
45-49	0,14	0,43	-	0,43	0,43	0,07	-	0,65
Celkem	5,94	9,09	3,44	12,52	2,14	0,76	-	19,22

*) Počet potratů na 1 000 žen fertilního věku (15-49 let)

Procento žen absolvujících umělé přerušení těhotenství v letech 2000, 2004 a 2005 podle věkových kategorií

